

RIIGI TEATAJA

Nr. 47.

5. juunil 1936.

Nr. 47.

- Art. 370. Tollipõhitariifide seaduse muutmise ja täiendamise seadus.
371. Vabadussõja üleriikliku mälestusmonumendi püstitamise seadus.
372. Ajutine läbikäigumaksu seadus.
373. Jahiseaduse muutmise seadus.
374. Veneagsete karskuskuratuuriumide varade korraldamise seadus.
375. Piirivalve seadus.}
376. Otsus eksportvõi hinna kindlaksmääramise kohta.
377. Välispassidelt võetavast maksust eriotstarbeks määratud summade kasutamise määrus.
378. Määrus õppetöö vaheaegade ja üldiste ning kohalikkude pühade kohta 1936/1937 kooliaastal.
379. Määruse pikendatud põllumajanduse võlgadelt tasutavate intresside kohta muutmise määrus.
380. Vabatahtliku Kodanliku Õhukaitse Ühingu (VKÕ) normaal-põhikiri.
381. Lute sisemaaliste vastusega postkaartide müügilelaskmise määrus.
382. Pirita kloostri 500 a. juubelpostmarkide müügilelaskmise ja frankeerimiseks tarvitamise määrus.
383. 5. jaoskonna tööinspektori ringkonna kohta vastu võetud otsused.
384. Tallinna liiklemise määruse muutmise määrus.
385. Sundmäärus koerte liikumise kohta Tartus.
386. Kuressaare linna täiendavad maksumäärad 1936 a.
387. Pärnu linna avalikkude kohtade heakorra sundmäärus.
388. Sundmäärus koolikohustuslike laste registreerimise kohta Valgas.
389. Põltsamaa linnas asuvate avalikkude matmispaikade maksunormide ülemmäärad 1936, 1937 ja 1938 a. peale.

370. Tollipõhitariifide seaduse muutmise ja täiendamise seadus.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 27. mail 1936.

Tollipõhitariifide seaduse (RT 22 — 1932 art. 173, RT 93 — 1932 art. 721, RT 4 — 1935 art. 18 ja RT 83 — 1935 art. 699) sisseveotariifi § 56 pkt. 4-a, § 152 pkt. 2, § 169 pkt. 7 ühes märkustega 1 ja 2, ja § 173 pkt. 7-b muudetakse, täiendatakse ja pannakse maksma järgmiselt:

Tollipõhitariifid.

I. Sisseveotariif.

Tariifi		Kaupade nimetus	Tollimäärade alus	Tollimäärad kroonides	
§§	Punktid			Üldtariif	Minimaaltariif
56	4	Karusnahad: igasugused, eraldi nimetamata, ka imitatsioonid selle § pkt. 3 nimetatud nahkadest:			
	4-a	parkimata või värvimata	1 kg net.	20,00	10,00
	Märkus:	hülgenahad parkimata või värvimata Majandusministri loal ja tingimustel tööstusele ümbertöötamiseks	„	5,00	5,00
152		Rauast ja terasest teosed, needitud või sveisitud, olgugi värvitud või lihtsate materjalidega kaetud:			
	2	reservuaarid, tõrred, vaadid ja tünnid	1 kg net.	0,30	0,15
	Märkus:	reservuaarid ja tõrred marja- ja puuviljamahlatööstuse sisseadmiseks Majandusministri loal ja tingimustel kuni 1. juulini 1937 a.	1 kg net.	0,04	0,04
169		Instrumentid, aparaadid ja riistad astronoomilisteks, optilisteks, akustilisteks, peenmehaanilisteks (joonestamis- ja mõõtmisaparaadid), elektrotehnilisteks, keemilisteks, foto- ja heliograafilisteks, meditsiinilisteks ja kirurgilisteks otstarveteks, ka ühenduses kallismetallidega, samuti niisuguste instrumentide ja aparaatide osad; elektrotehnilised tarbed:			
	7	elektrotehnilised mõõtmisaparaadid, nagu: amper-, vatt- ja voltmeetrid, voolumõõtjad ja teised	1 kg net.	1,40	0,70
	Märkus 1:	Selle § pkt. pkt. 1—7 nimetatud kaupade osad tollitakse kui kaubad ise.			
	Märkus 2:	Materjalile ja omadusele vastavate tariifi §§ järgi tollitakse: a) elektrilampide ja -lühtrite armatuurid (lühtrid, kroon-			

Tariifi		Kaupade nimetus	Tolli- määrade alus	Tollimäärad kroonides	
§§	Punktid			Üldtariif	Minimaal- tariif
173		lühtrid, bras ja sääre.), ka juhede, lambipesade ja lüljatega ühenduses;			
		b) laboratooriumi, apteegi ja sääre. nõud ja muud tarbeasjad savist, liivakivist, klaasist, portselanist, sarvest j.n.e., mis ei esine eriliste instrumentide ja aparaatidena;			
		c) elektrielementide ja -patareide tagavaraosad, samuti muud tarbed, mis tarvitamisel kuluvad ja asetamisel nõuavad, nagu: elementide anood- ja katoodeplaadid, söed, ka lampide söed jne.			
	13	Elektri-keedukolded (-pliidid) ja elektrijahutuskapid:			
	13-a	kaalus kuni 10 kg (incl.). . . .	1 kg net.	2,00	1,00
	13-b	kaalus üle 10 kg	„	0,40	0,20
		Sõidu- ja veoriistad ja eraldi nimetamata liikumisvahendid, tervikutena või osadeks lahti võetult:			
	7	sõidu- ja veoriistade osad, eraldi sisse toodud, samuti tagavaraosad; automobiilide suunanäitajad:			
	7-b	jalgrataste osad, eraldi nimetamata, valmis kujul; jalg- ja mootorataste käepidemed, signaalsarved ja -kellad, laternad, pakihooldjad, pumbad, kaitsevõrgud metallosadega; automobiilide suunanäitajad ja laternad ning nende osad	1 kg net.	6,00	3,00

Tallinnas, 27. mail 1936.

K. Päts
Peaminister
Riigivanema ülesannetes.

K. Selter
Majandusminister.

371. Vabadussõja üleriikliku mälestusmonumendi püstitamise seadus.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 27. mail 1936.

§ 1. Vabadussõja üleriiklik mälestusmonument püstitatakse Tallinnas, Vabadusväljakul Riigivanema poolt heakskiidetud projekti järgi.

Vabadusväljaku ja tema lähema ümbruse ruumilise kuju ettevalmistamiseks eelmises lõikes ettenähtud ülesandeks ja ta kooskõlastamiseks nimetatud projektiga kuuluvad Vabadusväljaku, Harju, S.-Karja, Tatari — Vabadusväljakust kuni Sakala tän. nurgani — ja Roosikrantsi tänava, Estonia, Vabaduse ja Kaarli puistee, Pärnu maantee — Vene turult kuni Tõnismäe nurgani — ja Komendandi tee äärsete ehitiste fassaadid, alates käesoleva seaduse maksimahakkamisest, Riigivanema kinnitamisele Teedeministri ettepanekul.

Vabariigi Valitsusel on õigus anda määrusi eelmises lõikes nimetatud platside ja tänavate äärsete maa-alade hoonestamise, samuti Vabadusväljaku alla kuuluva maa-ala korraldamise, kasutamise ja korrashoidmise kohta, kusjuures Vabariigi Valitsusel on õigus määrata lammutamisele-ärakoristamisele Vabadusväljakul olevaid ehitisi ja tarbe korral sundvõõrandada viimaste all olevaid maa-alasid vastavates seadustes ettenähtud korras, kusjuures ehitiste ja maa-alade omanikkudele tasumaksmine võib toimuda uue vastava ehitise püstitamise näol. Võõrandatud maa-alade edaspidise kasutamise määrab Vabariigi Valitsus.

Tallinna linna ehitismäärused kooskõlastatakse eelmise lõike põhjal antud määrustega.

Vabadusväljaku piirjooned käesoleva seaduse mõttes määrab Vabariigi Valitsus.

§ 2. Eelmises par. (§ 1) nimetatud mälestusmonumendi püstitamiseks ja Vabadusväljaku maa-ala korraldamiseks määratakse toetust riigi eelarve korras kuni Kr. 850.000.—, missuguse summa katteks arvatakse 1936/37. a. eelarves selleks ettenähtud Kr. 150.000.— ja võetakse igal järgneval kolmel eelarveaastal riigi eelarvesse Kr. 150.000.— ja 1940/41. eelarveaastal kuni Kr. 250.000.—.

Nimetatud toetussumma antakse Vabadussõja mälestamise kapitali kasutusse vajadustmööda pärast § 1 ettenähtud projekti kinnitamist Riigivanema poolt.

Toetussummat võib kasutada mälestusmonumendi teostamiseks ja Vabadusväljakul asuvate ehitiste lammutamiseks ning nende omanikkudele-erisikutele ja -asutistele tasumaksmiseks (§ 1 kolmas lõige).

Tallinnas, 27. mail 1936.

K. Päts
Peaminister
Riigivanema ülesannetes.

K. Selter
Majandusminister.

372.st Ajutine läbikäigumaksu seadus.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 27. mail 1936.

I.**1. peatükk.****Maksukohustus.**

§ 1. Käesoleva seaduse alusel võetakse läbikäigumaksu järgmistelt ärimaksustamisele kuuluvatelt ettevõtetelt:

- 1) esimese järgu kaubanduslikkudelt ettevõtetelt;
- 2) linnades ja alevites asuvatelt esimese kuue järgu tööstuslikkudelt ettevõtetelt;
- 3) kõigilt liiniveo-ettevõtetelt, maiusainete-, karastusjookide- ja tekstiil-tööstustelt;
- 4) kõigilt muudelt kaubandus- ja tööstusettevõtetelt, kui need kuuluvad aruandvate ettevõtete hulka (Otsemaksude seaduse § 509 ja 574).

§ 2. Ärimaksustamisele mittekuuluvatest ettevõtetest võetakse läbikäigumaksu järgmistelt ettevõtetelt:

- 1) omavalitsuste pandimajadelt ja viimaste kauplustelt;
- 2) omavalitsuste ja haigekassade apteekidelt;
- 3) ärilisel otstarbel peetavatelt jõuvankrite liiniveo-ettevõtetelt.

§ 3. Ettevõtted, mis omasid aasta kestusel eelmistes (1 ja 2) paragrahvides nimetatud maksustamistunnuseid, kuigi ajutiselt, kuuluvad maksustamisele kogu aastaläbikäigu alusel.

Ettevõtetes, mis aasta kestusel enne maksustamistunnuse tekkimist läksid üle uuele pidajale, võib maksust vabastada läbikäigud, mis saavutatud kuni ettevõtte üleminekuni uuele pidajale.

§ 4. Maksust on vabad:

- 1) krediidiuasutised nende põhikirjade ja Krediiduasutiste seaduse piires toimetatud operatsioonide järgi;
- 2) kino- ja trahteriettevõtted, samuti tubaka-, tubakasaaduste-, paberossi- ja sigaretikestade-, sigaretipaberi-, õlle-, peenviina-, veini- ja presspärmitööstused aktsiisimaksuga maksustatavate oma saaduste läbimüügi osas;
- 3) piimatööstused, piiritustööstused, tärklis- ja kalakonservitööstused;
- 4) raamatu- ja trükiteodete kauplused;
- 5) väljaspool linnu asuvad ühistegelikud kauplused madalama kui I järgu äritunnistusega, välja arvatud tarvitajate- ja majandusühingute ning nende liitude osakonnad ja harukauplused, mis asuvad väljaspool ettevõtte juhatuse asukoha linna-, valla- või aleviomavalitsuse piire.

§ 5. Maksustamisele ei kuulu:

- 1) läbikäigud ekspordi alal, välja arvatud metsamaterjali (tarbe- ja küttepuid) ja teravilja eksport;
- 2) läbikäigud ärimaksukohuslike ettevõtete tegevusaladel, mis seaduse järgi ärimaksuga maksustamisele ei kuulu;
- 3) läbikäigud haigekassa apteekides müügil haigekassa liikmetele ja omavalitsuste apteekides müügil omavalitsuste asutistele või nende asutiste arvel;
- 4) läbikäigud välissõidulaevade remondi alal;

5) läbikäigud riigimonopoli-esemete müügil müügikohtadest, mis on kohustatud müüma neid esemeid ametlikult määratud hindadega, samuti maksvelolevate ametlikkude väärtmärkide müük;

6) läbikäigud kindlustusasutistes elukindlustuse alal.

§ 6. Eraldi maksustatakse iga eraldi ärimaksustamisele kuuluv või Ärimaksu seaduse eeskirjade kohaselt eraldaseks loetav ettevõtte.

Ühele pidajale kuuluvad ettevõtted maksustatakse üheskoos, kui neid on lubatud koos maksustada lisaärimaksuga. Koosmaksustamisel iga koosmaksustatava ettevõtte või tegevusala läbikäigule kohaldatakse käesoleva seaduse § 12 ja 13 ettenähtud maksumäärasid ja sel teel saadud üksikud maksumused arvutatakse kokku.

§ 7. Maksukohuslaseks on ettevõtte pidaja. Ettevõtte üleminekul uus pidaja vastutab läbikäigumaksu tasumise eest solidaarselt endise pidajaga. Väljarenditud ettevõtte läbikäigumaksu tasumise eest, mis kuulub tasumisele tegevuse eest rendi-vahekorra kestusel, vastutab solidaarselt ettevõtte rentija-pidajaga rendileandja.

2. peatükk.

Maksustamisalus ja maksumäär.

§ 8. Maksustamisaluseks on maksustamisperioodi (§ 11) läbikäik, mis on arvutatud Ärimaksu seaduse eeskirjade kohaselt, kuivõrd käesoleva seaduse eeskirjad ei korralda seda teisiti.

§ 9. Läbikäiguks käesoleva seaduse mõttes loetakse saadud ja saadaolevad vastutasud rahas või rahalises väärtuses:

1) ettevõtte kaupade ja muude äriesemete müügist, vahetusest ja muust võõrandamisest, mida käesolevas seaduses nimetatakse läbimüügiks;

2) ettevõtte poolt teostatud tööde ja muude teenete eest, mida käesolevas seaduses nimetatakse talituseks.

Ettevõtja poolt eratarvidusteks ettevõttest võetud kaupade ja muude äriesemete väärtus loetakse läbikäiguks, kui need ei ole läinud ettevõtte oma vajadusteks.

Kindlustusasutiste läbikäiguks loetakse nende poolt saadud ja saadaolev otsekindlustuste brutopremia kogusumma.

§ 10. Käesoleva seaduse § 6 teise lõike kohaldamisel võetakse aluseks järgmised eeskirjad:

1) samale ettevõtjale kuuluva tööstuse ja müügikoha (kauplus, kontor ja muud säärased) koosmaksustamisel loetakse müügikoha läbikäiguks oma tööstustoodete müügi alal ainult see osa, mille moodustab sel alal müük vahenditult tarvitajatele. Tööstusettevõtte läbikäik oma toodete müügist sama ettevõtja müügikoha kaudu arvutatakse nende toodete hinna alusel teistele jällemüüjatele;

2) tööstusettevõtte toodete üleandmine samale pidajale kuuluvasse teise tööstusse ümbertöötamiseks või viimistlemiseks ei loeta läbikäiguks käesoleva seaduse mõttes.

§ 11. Maksustamisperioodiks on kalendriaasta, kuid neil ettevõtetel, millede aruandeaasta erineb kalendriaastast, nende 12-kuine aruandeaasta.

§ 12. Maksu võetakse maksustatavast läbikäigust läbimüügi osas (§ 9 esimene lõige p. 1) 0,5% ja talituste osas (§ 9 esimene lõige p. 2) 2% määral.

§ 13. Erandlikult võetakse järgnevatest läbikäikudest maksu:

- 1) importööridelt, sisemaa tootjatelt või jällemüüjatelt ostetud kaupade läbimüügist 0,15%
- 2) tsemenditööstuse ja köie-, nõori- ning võrgutööstuse, samuti mehaanilise jõu rakendusega VIII ja VII järgu silmkudumise tekstiiltööstuse alal — läbimüügist 0,7%
- 3) kindlustusasutiste ja tööartellide alal — läbikäigust ja džuudi ümbertöötamise alal — läbimüügist 1%
- 4) maiusainetetööstuse läbimüügist ja veoettevõtete läbikäigust 2%
- 5) villa- ning linatextiiltööstuse alal — läbimüügist 2,25%
- 6) paberi- ja kummitööstuse alal — läbimüügist 2,5%
- 7) eelmistes punktides nimetamata tekstiiltööstuste aladel — läbimüügist 3,5%

§ 14. Maksustatavad läbikäigud ümmardatakse allapoole tervetesse sadadesse kroonidesse. Sellest arvutatud maks ümmardatakse tervetesse kroonidesse, kusjuures viiskümmend senti ja rohkem loetakse terveks krooniks, kuna summasid alla viiekümne senti ei arvestata.

§ 15. Vabariigi Valitsusel on õigus suurendada kuni 50% võrra maksu esimese nelja järgu tekstiiltööstusettevõtetele kuuluvate kaupluste läbikäikudelt samade tööstuste toodete müügi alal vahenditult tarvitajaile. Sellisteks kauplusteks loetakse ka tööstusettevõtetele enestele mittekuuluvad kauplused, mis teostavad müüke tööstustelt enestelt või nende toodete müügi korraldamiseks asutatud ettevõtelt saadud juhatusel ja korraldusel.

3. peatükk.

Maksu arvutamine, tasumine ja määramine.

§ 16. Igal 1. aprillil, 1. juulil, 1. oktoobril ja 1. jaanuaril arvutab maksumaksja viimasel möödunud kalendri-veerandaastal saavutatud läbikäigu alusel läbikäigumaksu ja tasub selle ettemaksuna hiljemalt arvutuskuu kümnendaks päevaks.

Majandusminister võib oma määrusega kohustada ettevõtteid arvutama ja tasuma ettemakse iga kalendrikuu järgmiseks kümnendaks kuupäevaks.

On tasumisele kuuluv ettemaks alla 5 krooni, siis tasutakse see koos järgneva ettemaksuga, kusjuures sissemakstav summa ei või olla alla 5 krooni.

§ 17. Tegevuse jäädavalt lõpetanud ettevõtte eest tasutakse ettemaks hiljemalt kümne päeva jooksul ettevõtte sulgemise päevast arvates.

Sama aja jooksul on ettevõtte pidaja kohustatud teatama maksuinspektorile ettevõtte tegevuse lõpetamisest.

§ 18. Korrapärase raamatupidamise puudumisel ettevõtte pidaja on kohustatud pidevalt peetavas raamatus või kaustas üles märkima vähemalt ettevõtte päevased läbikäigud, ja võimalikult nii, et oleksid kindlakstehtavad päevased läbikäigud neil aladel, millelt maksu arvutamiseks kohaldatakse erinevad maksumäärad (§ 13).

Maksuinspektoril on õigus lubada piirduda nädalaläbikäikude ülesmärkimisega, kui päevaste läbikäikude ülesmärkimine osutub ettevõtjale äärmiselt raskeks.

§ 19. Ettemaksu alammääraks on viimatimääratud läbikäigu alusel arvutatud ettevõtte läbikäigumaksu summast ettemaksuperioodi (§ 16) tegevusajale vastav proportsionaalne osa.

Arvestades ettevõtte jooksvat tegevust on maksuinspektoril õigus mak-sukohuslase palvel või omal algatusel muuta ettemaksu alammäära või mää-rata alammäära sellisele ettevõttele, mille suhtes eelmise löike eeskirjad ei ole kohaldatavad.

§ 20. Maksuinspektori korraldused ettemaksu suuruse kohta kuuluvad täitmisele kümne päeva kestusel korralduse kätteandmise päevast arvates, kui korraldusest endast ei järeldu teist tähtpäeva.

Korralduse vastu võib kaevata Maksudevalitsuse direktorile kümne päeva kestusel selle kätteandmise päevast arvates. Kaebuse esitamine ei muuda esimeses lõikes tähendatud tähtaega.

§ 21. Tähtajaks tasumata ettemaks loetakse maksuvõlaks. Nimetatud maksuvõlalt Maksustamiskorralduse seaduse § 109 ettenähtud viivitusprot-sente arvutatakse kuni võla tasumiseni. Igal juhul lõpetatakse viivitusprotsen-tide arvutamine maksustamisotsuse (§ 22) tegemise kuule järgneva kuu küm-nendast kuupäevast.

§ 22. Läbikäigumaks määratakse maksuinspektori maksustamisotsusega ja viimane saadetakse ettevõtte pidajale hiljemalt ühel ajal lisaärimaksu maksus-tamisotsusega. Tasutud ettemaksudele juurdenõutav maksusumma tasutakse hiljemalt ühe kuu kestusel maksustamisotsuse kätteandmise päevast arvates. § 21 tähendatud ja tasumata viivitusprotsendid loetakse juurdenõutavaks läbikäigumaksuks.

§ 23. Läbikäigumaksuga maksustamine allub sellele maksuinspektorile, kelle tegevuspiirkonnas ettevõtte kuulub lisaärimaksustamisele.

Käesoleva seaduse § 2 loendatud ettevõtete maksustamine kuulub sel-lele maksuinspektorile, kelle tegevuspiirkonnas asub ettevõtte juhatuskeskus.

§ 24. Läbikäigumaks tasutakse Eesti Panga riigisummade jaoskonda või lähemasse osakonda.

Maksust laekunud summad kantakse Majandusministeeriumi juures asuva rahvamajanduse elustamise fondi arvele. Iga aasta 15. aprilliks teata-vad maksuinspektorid Maksudevalitsusele liiniveo-ettevõtetelt möödunud aruandeaastal laekunud läbikäigumaksu summad. Nendest summadest $\frac{2}{3}$ osa kantakse rahvamajanduse elustamise fondist teedekapitali arvele.

4. peatükk.

Sundabinõud.

§ 25. Ettevõtte, mille läbikäigumaks või selle ettemaks on tähtajaks tasumata, ja selle tasumine muul viisil ei ole korraldatud, võib Majandusmi-nister Maksudevalitsuse direktori ettepanekul oma otsusega sulgeda.

§ 26. Ettevõtte pidaja, kes ei teinud käesoleva seaduse § 18 ettenäh-tud läbikäigu ülesmärkimisi, võib vaielda tema ettevõtte läbikäikude hinde vastu ainult otsekoheste kirjalikkude tõenduste abil.

5. peatükk.

Lõppeeskirjad.

§ 27. Läbikäigumaksu alal kohaldatakse Maksustamiskorralduse sea-duse (RT 1 — 1932) eeskirju ja maksukorralduste rikkumistele samas seadu-ses ettenähtud trahvimiseeskirju.

§ 28. Vajalikud määrused käesoleva seaduse elluviimiseks ja teostami-seks ning mõistete lähemaks määratlemiseks annab Majandusminister.

II.

Ülemineku-eeskirjad.

§ 29. Käesolev seadus hakkab maksma 15. juunist 1936.

§ 30. Üleminekuaja maksuperioodiks on ajavahemik 15. juunist 1936 kuni kalendriaasta lõpuni.

Ettevõtetel, millede maksustamisperioodiks (§ 11) on lubatud aruandeaasta, on esimeseks maksuperioodiks käesoleva seaduse järgi ajavahemik 15. juunist 1936 kuni jooksva aruandeaasta lõpuni.

§ 31. Esimene läbikäigumaksu ettemaks § 16 põhjal tasutakse 10. oktoobriks 1936 läbikäigust, mis on saavutatud ajavahemikul 15. juunist 1936 kuni 30. septembrini 1936.

§ 32. Üleminekuaja maksuperioodil ettemaksude alammäärad arvutatakse või määratakse üldises korras § 19 eeskirjade kohaselt, kusjuures arvutamiseluseks võetakse maksuinspektori poolt viimasel ärimaksustamisel määratud läbikäik.

§ 33. Esimese ettemaksu perioodi (§ 31) kohta § 26 eeskirja ei kohaldata.

Tallinnas, 27. mail 1936.

K. Päts
Peaminister
Riigivanema ülesannetes.

K. Selter
Majandusminister.

373. Jahiseaduse muutmise seadus.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 29. mail 1936.

Jahiseaduse (RT 45 — 1934) § 22 p. 12, 23 p. 4 ja 27 muudetakse ning pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

§ 22 p. 12. Faasanite (perek. Phasianus L.) peale 15. jaanuarist kuni 15. oktoobrini ja jäneste (Lepus europaeus L. ja Lepus variabilis Pall.) peale 1. märtsist kuni 1. oktoobrini.

Erandina on maaomanikul või valdajal lubatud jäneseid maha lasta igal ajal viljapuu- ning taimeaedades ja puukoolides, kusjuures jahikaitse ajal lastud jäneste liha ja nahkade võõrandamine ja edasitoimetamine on keelatud.

§ 23 p. 4. Hagijatega jahti pidada sokkude peale või nende laskmisel tarvitada täismantelkuule ja haavleid läbimõõduga alla 4,5 mm (2/0).

§ 27. Jahipidamine koertega on keelatud 1. veebruarist kuni 25. juulini, välja arvatud linnukoerte õpetamine püssita ja juhud, mil koeri tarvitatakse lastud metskurvitsate, tedrekukkede ja isamõtuste ülesotsimiseks, rebaste koobastest väljaajamiseks ja haavatud sokkude jälitamiseks kütkestatud koertega.

Hagijate tarvitamine pardijahil on keelatud.

Tallinnas, 29. mail 1936.

K. Päts
Peaminister
Riigivanema ülesannetes.

N. Talts
Põllutööminister.

374. Veneaegsete karskuskuratooriumide varade korraldamise seadus.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 27. mail 1936.

§ 1. Veneaegsete karskuskuratooriumide vallasvara, mis Veneaegsete karskuskuratooriumide varanduste valitsemise ja kasutamise määru (RT 131/132 — 1920) alusel anti Eesti Karskusseltside Kesктоimkonna valitseda ja kasutada, antakse Siseministri määramisel tasuta omandiks karskuse või hariduse alal tegutsevaile organisatsioonile ning asutistele.

§ 2. Mustvee alevis asuv endise Mustvee kõrtsi maa, mis Veneaegsete karskuskuratooriumide varanduste valitsemise ja kasutamise määru (RT 131/132 — 1920) alusel anti Eesti Karskusseltside Kesктоimkonna valitseda ja kasutada, antakse ühes päraldistega tasuta omandiks Eesti Karskusliidule.

Eesti Karskusliidu omandi-õigus eelmises lõikes tähendatud maa-alale kinnistatakse Siseministri või tema voliniku poolt allakirjutatud teadaande põhjal. Teadaandele lisandatakse Siseministri või tema voliniku ja Eesti Karskusliidu voliniku poolt allakirjutatud leping ja omandiks antava maa-alalaan.

Käesoleva seaduse alusel Eesti Karskusliidule omandiks antava maa-alala kinnistamine Eesti Karskusliidu nimele on vaba kinfistuslõivust ja tempelmaksust, kuna kõik muud kinnistamisega seotud kulud kannab Eesti Karskusliit.

§ 3. Käesoleva seaduse maksmahakkamisega kaotab maksvuse Määrus veneaegsete karskuskuratooriumide varanduste valitsemise ja kasutamise kohta (RT 131/132 — 1920).

Tallinnas, 27. mail 1936.

K. Päts
Peaminister
Riigivanema ülesannetes.

K. Eenpalu
Siseminister.

375. Piirivalve seadus.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 27. mail 1936.

I.

1. peatükk.

Üldeeskirjad.

§ 1. Piirivalve ülesandeks on:

1) esemete seadusevastase üle riigi piiri toimetamise tõkestamine; salakaubaveo ja tollivarjamise süütegude avastamine ja jälitamine;

2) riigi piiri seadusevastase läbistamise tõkestamine; riigi piiri loata läbistajate avastamine ja jälitamine;

3) riigi piirimärkide korrashoiu eest hoolitsemine;

4) kaitseväge võimude poolt antavate riigikaitse ülesannete täitmine Siseministri ja Kaitseväge juhataja vahelisel kokkuleppel antavate erijuhtnõuude alusel;

5) valvamine selle järele, et üle piiri loata ei räägitaks ega naaberriigi territooriumile ei signaliseeritaks;

6) muude ülesannete täitmine, mis seadustega, seadlustega, määrustega või eeskirjadega piirivalve peale pannakse.

§ 2. Piirivalve allub Siseministrile.

§ 3. Piirivalve moodustub Piirivalve valitsusest ja jaoskondadest.

Piirivalve valitsus jaguneb üld- ja majandusosakonnaks; jaoskonnad jagunevad rajoonideks ja rajoonid kordoniteks.

Jaoskondade, rajoonide ja kordonite arv, samuti peale eelmises lõikes nimetatute tarvilikuks osutuvad muud alljaotused määratakse Riigivanema poolt.

§ 4. Veepiiril on Piirivalvel oma ülesannete täitmiseks vahilaevad, mille suhtes maksavad sõjalaevade kohta käivad eeskirjad ja mis sõidavad Piirivalve lipu ja vimpli all.

Siseministril ja Piirivalve ülemal on omad vimplid.

§ 5. Piirivalve isiklik koosseis komplekteeritakse tegelikus kaitseväe-teenistuses olevatest kaitseväelastest või tagavaraväelastest. Komplekteerimiskord määratakse seadlusega.

Piirivalves teenivad kaitseväelased — ohvitserid, kaitseväeametnikud ja ülejateenijad — loetakse tegelikus kaitseväe-teenistuses olevaiks ja nende suhtes on vastavalt maksavad kõik kaitseväelaste kohta käivad seadused, seadlused ja määrused, kuivõrd see ei järeldu teisiti käesolevast ja muudest seadustest ja seadlustest.

Koosseisudes ettenähtud üksikuil ametikohtadel võivad teenida riigiteenijatena ka tegelikus kaitseväe-teenistuses mitteseisvad isikud.

§ 6. Piirivalves teenivate kaitseväelaste teenistuskäik toimub ühesugustel alustel alalises kaitseväes teenivate kaitseväelaste teenistuskäiguga, kuivõrd see Piirivalve suhtes ei ole korraldatud teisiti vastavate seadlustega.

§ 7. Piirivalves teenivad kaitseväelased kuuluvad piirivalve-teenistuses kordasaadetud süütegude eest Kaitseväe kriminaalseadustiku ja Kaitseväe distsiplinaarkaristuste seadluse alla ja alluvad Sõjakohtule.

§ 8. Piirivalves on Piirivalve kohus, mis tegutseb Sõjakohtupidamise seaduses väeosa kohtule ettenähtud võimupiires ja korras.

§ 9. Iga relvastatud piirivalvur, olles piiri valvates vahipostil, on võrdne kaitseväe tunnimehega ja iga relvastatud piirivalve-komando piiri valvamise kohuste täitmisel — kaitseväe vahtkonnaga.

§ 10. Piirivalve isikliku koosseisu varustamine teenistustasudega, isikliku kraamvarustisega, korteriga, küttega ja valgustusega, toidurahadega ning muude tasudega toimub ühistel alustel kaitseväe isikliku koosseisu varustamisega, kuivõrd see piirivalve suhtes ei ole korraldatud teisiti vastavate seadlustega.

§ 11. Piirivalve varustamise alal hobustega on maksev hobustega varustamise kord kaitseväes, kuivõrd see piirivalve kohta ei ole normeeritud teisiti.

§ 12. Riigi raudteedel, -laevadel ja kõigil teistel riigi liiklemisvahenditel kaitseväe ja tema varade vedude kohta käivad eeskirjad on maksvad ka piirivalves, kuivõrd eriseadustes või seadlustes ei ole nähtud ette teisiti.

2. peatükk.

Piirivalve juhtimine.

1. jagu.

Siseminister.

§ 13. Siseministrile kuulub piirivalve üldine korraldamine ja juhtimine. Eriti Siseminister:

- 1) valvab, et piirivalve tegevus oleks suunatud piirivalve ülesannete teostamisele;
- 2) valvab seaduste, seadluste, määruste ja seatud korras antud korralduste täpse täitmise järele piirivalves;
- 3) hoolitseb piirivalve ülalpidamise, igakülgse ning ajakohase varustamise eest;
- 4) esitab piirivalve ülalpidamiseks vajaliku eelarve-ettepaneku;
- 5) valvab krediitide seaduspärase, otstarbekohase ja õigeaegse kasutamise järele;
- 6) kinnitab lubatud krediitide piires piirivalve vabateenijate koosseisu;
- 7) hoolitseb piirivalve paigutuse, organisatsiooni ja koosseisu küsimuste otstarbekohase lahendamise eest;
- 8) annab piirivalve-teenistuse lähemaid eeskirju;
- 9) määrab piirivalve majapidamise korra.

§ 14. Siseminister esitab piirivalve alal vajalikud ettepanekud ja õigusnormide eelnõud Riigivanemale Vabariigi Valitsuse kaudu, välja arvatud:

- 1) ametikohtadele määramised, ümberpaigutamised ja teenistusest vabastamised, millised esitab vahenditult;
- 2) ohvitseride kõrgendamised auastmes ja nende alandamised reamees-teks, millised esitab Kaitseministri kaudu.

§ 15. Piirivalve korraldamise ja juhtimise alal Riigivanema poolt antavaile seadlustele, tehtavaile otsustele, korraldustele ja käskkirjadele annab kaasallkirja Siseminister.

§ 16. Siseministri võimupiirid piirivalve ametiisikute teenistuskäigu küsimuste lahendamise, nende kohtulikule vastutusele võtmise ja distsiplinaar karistuste alal on võrdsed Kaitseministri ja Kaitsevägede juhataja võimupiiridega kaitseväes samadel aladel.

§ 17. Siseminister määrab Piirivalve ülema ettepanekul piirivalve jaoskondade koosseisud ja tegevuspiirkonnad Riigivanema poolt kinnitatud koosseisude piires.

§ 18. Siseministril on õigus piirivalvevöös keelata elamine ja sinna ilmumine isikuile, kes karistatud riigi piiri loata läbistamise või salakaubaveo eest või kelle kohta on põhjendatud kahtlus üldtähendatud süütegude kordasaatmises või kaasaaitamises.

Samuti on Siseministril õigus oma määrusega keelata rahvakogumisi kuni ühe kilomeetri kauguseni piirijoonest.

§ 19. Salakaubitsemise ja piiri loata läbistamise tõkestamiseks on Siseministril õigus anda määrusi eraisikuile kuuluvate ujuvabinõude registreerimise korra ja isikute liikumise kohta.

Määrusi ujuvabinõude registreerimise korra kohta annab Siseminister kokkuleppel Teedeministriga.

§ 20. Siseministri õigused ja kohused piirivalve suhtes neil aladel, mida käesolev seadus ei käsitle, on nähtud ette teistes seadustes ja seadlustes.

2. jagu.

Piirivalve ülem.

§ 21. Piirivalve ülem allub vahenditult Siseministrile. Piirivalve ülem on Piirivalve vastutav juht kõigil aladel ja tema otsesel juhtimisel tegutseb Piirivalve valitsus. Eriti Piirivalve ülem:

1) valvab seaduste, seadluste, määruste ja seatud korras antud korralduste täpse täitmise järele alluvate poolt;

2) hoolitseb Vabariigi piiride valve otstarbekohase korraldamise eest;

3) võtab tarvitusele abinõud distsipliini hoidmiseks alluvate seas ja valmisolekuks riigikaitse ülesannete täitmisel;

4) juhib alluvate väljaõpet ja kasvatust;

5) kinnitab väljaõppe eeskirjad ja õppekavad, kohaldades piirivalve erialasse puutuvaid seadusi ja seadlusi, samuti sõjalise väljaõppe alal kaitseväes maksvaid määrustikke ja eeskirju;

6) seadustes ja seadlustes ettenähtud korras võtab teenistusse ja vabastab teenistusest käskkirjaga Piirivalve koosseisudes ettenähtud kaitseväelasi ja riigiteenijaid;

7) koostab piirivalve ülalpidamiseks vajaliku eelarve-ettepaneku ja esitab selle õigeaegselt Siseministrile; hoolitseb krediitide seaduspärase ja otsustarbekohase kasutamise eest;

8) annab seaduste ja seadluste piires juhtnööre alluvaile;

9) hoolitseb alluvate tervishoiu eest;

10) kõrgendab allohvitseri ja sõdureid auastmes vastavais seadlustes ettenähtud korras;

11) määrab kindlaks rajoonide ja kordonite koosseisud ja piirkonnad Siseministri poolt kinnitatud jaoskondade koosseisude piires;

12) määrab asjaajamiskorra Piirivalves.

§ 22. Piirivalve ülemal on kõik õigused ja kohused, mis maksvate eeskirjade kohaselt nähtud ette ministeeriumide valitsuste ja osakondade direktoreile, kuivõrd ei järeldu teisiti käesolevast seadusest või muudest seadustest ja seadlustest.

§ 23. Piirivalve ülema võimupiirid alluvate ametiisikute teenistuskäigu küsimuste lahendamise ning nende kohtulikule vastutusele võtmise ja distsiplinaarkaristuste alal on võrdsed diviisiülema võimupiiridega kaitseväes.

§ 24. Piirivalve hangete, varustamise ja majapidamise alal on Piirivalve ülema võimupiirid võrdsed Kaitseministeeriumi Varustusvalitsuse ülema võimupiiridega.

§ 25. Piirivalve ülema õigused ja kohused neil aladel, mida käesolev seadus ei käsitle, on nähtud ette teistes seadustes ja seadlustes.

3. jagu.

Piirivalve ülema abi.

§ 26. Piirivalve ülemal on abi, kes asendab teda kõigil juhtudel, kui Piirivalve ülem on takistatud oma teenistuskohuseid täitmast. Piirivalve ülema abi allub vahenditult Piirivalve ülemale.

§ 27. Piirivalve ülema abi ülesandeks on Piirivalve ülema abistamine tema töös neil aladel, mis tema peale pannakse vastavate seadustega, seadlustega või Siseministri ja Piirivalve ülema eeskirjadega.

Piirivalve ülema abi ülesandeks on ühtlasi Piirivalve valitsuse ühe osakonna juhtimine.

§ 28. Piirivalve ülema abi võimupiirid alluvate ametiisikute teenistuskäigu küsimuste lahendamise ja distsiplinaarkaristuste alal on võrdsed kaitseringkonna ülema võimupiiridega kaitseväes.

4. jagu.

Muud ülemad ja ametiisikud.

§ 29. Piirivalve valitsuse osakonna ülem juhib osakonna tegevust, alludes vahenditult Piirivalve ülemale.

Osakonnaülema võimupiirid alluvate teenistuskäigu küsimuste lahendamise ja distsiplinaarkaristuste alal on võrdsed väeosa ülema võimupiiridega kaitseväes, nende eranditega, mis piirivalves maksmata pandud eriseadustega ja -seadlustega.

§ 30. Piirivalve jaoskonna ülem on piirivalve teenistuse tegelik juht jaoskonnale määratud piirkonnas.

Piirivalve jaoskonnaülem allub vahenditult Piirivalve ülemale. Tema võimupiirid alluvate ametiisikute teenistuskäigu küsimuste lahendamise ja distsiplinaarkaristuste alal on võrdsed üksiku pataljoni ülema võimupiiridega kaitseväes.

§ 31. Piirivalve rajooniülem allub vahenditult jaoskonnaülemale. Tema on rajooni piirkonnas valveteenistuse korraldamise ja majandusala vastutav juht. Tema õigused ja kohused oma alluvate suhtes on võrdsed kompaniiülema võimupiiridega kaitseväes nende eranditega, mis piirivalves maksmata pandud eriseadustega ja -seadlustega.

§ 32. Kordoniülem on piiri valvamise otsekohene teostaja oma kordoni piirkonnas teenistuseeskirjade ja ülemuse poolt antud korralduste kohaselt. Tema allub vahenditult rajooniülemale. Kordoniülema õigused oma alluva meeskonna suhtes on võrdsed kompanii veltveebli õigustega kaitseväes, nende eranditega, mis piirivalves maksmata pandud eriseadustega ja -seadlustega.

§ 33. Käesoleva seaduse § 29—32 nimetatata piirivalve muudel ametiisikutel on samad õigused, mis vastavatel ametikohtadel teenivatel isikutel kaitseväes, kuiivõrd see ei ole ette nähtud teisiti piirivalve kohta seadustes ning seadlustes.

3. peatükk.

Piirivalve õigused ja kohused.

1. jagu.

Üldeeskirjad.

§ 34. Piirivalve tegutseb piirivalvevöös.

Piirivalvevööks nimetatakse:

1) merel veeala, mis ulatub kaheteistkümneme meremiili kauguseni Eesti Vabariigi mandri ja saarte rannast, arvates madalamast veejoonest, kuiivõrd see ei ole määratud teisiti Eesti Vabariigi poolt sõlmitud või omaks võetud rahvusvahelistes kokkuleppeis;

2) maal — kümne kilomeetri laiune maa-ala maapiiril riigi piirijoonest ja veepiiril — rannajoonest sisemaa poole.

Piirivalve vöösse kuulub ka Peipsi, Lämmi ja Pihkva järvest Eesti Vabariigi veeala.

Arusaamatused piirivalvevöö ulatuse kohta lahendab Siseminister.

§ 35. Piirivalve ametiisikuil on piirivalvevöös õigus riigi-, omavalitsuse- ja eramaadel igal ajal takistamatult liikuda jala, ratsa või sõidukil,

kasutades selleks kas piirivalve poolt rajatud või muid olemasolevaid teid ja radu.

§ 36. Riigi maapiiril on keelatud uute hoonete püstitamine, aedade tegemine, puude ja põõsaste istutamine piirijoonele lähemale kui 300 meetrit seal, kus see ei ole korraldatud teisiti kokkuleppeis naaberriikidega.

Eelmises lõikes tähendatud keelust võib erandeid teha Siseminister.

§ 37. Riigi maapiiril kümnemeetriline piiririba, mis loetakse piirijoonest või piiräärsest looduslikust või kunstlikust takistusest sisemaa poole, peab olema puhas metsast ja võsast, niivõrd kui see ei ole korraldatud teisiti kokkuleppeis naaberriikidega. Selle riba puhastamist korraldab Piirivalve.

Arusaamatused piiririba ulatuse kohta lahendab lõplikult Piirivalve ülem.

2. jagu.

Isikute ja veoabinõude kontroll.

§ 38. Piirivalvel on õigus piirivalvevöös kontrollimiseks peatada isikuid ja läbi vaadata igasuguseid liikumis- ja veoabinõusid ning nõuda isikutõestavate dokumentide ja laeva- või veodokumentide ning esemete ettenäitamist.

Samuti võib piirivalve läbi vaadata piirivalvevöös asuvaid elamuid ja muid hooneid, kui tekib kahtlus, et neis varjavad endid riigi piiri loata läbistajad.

Laevade läbivaatamise puhul koostatakse akt.

Sõjalaevad ja tollivalvepiirkond ei kuulu piirivalve kontrolli alla.

Erandina võib piirivalve tollivalvepiirkonnas teostada esimeses lõikes tähendatud kontrolli Maksudevalitsuse direktori poolt kokkuleppel Piirivalve ülemaga maksmapandud korra järgi.

§ 39. Piirivalvevöös ametikohuste täitmisel oleva piirivalve ametiisiku nõudmise peale kõik isikud ja veoabinõud on kohustatud peatuma.

§ 40. Käesoleva seaduse § 37 ettenähtud piiriribas on liikumine ilma eriloata keelatud.

Lubade andmise alused ja korra määrab Siseminister.

§ 41. Riigi piiri loata läbistajad, samuti riigi piiri loata läbistamise katselt tabatud isikud piirivalve peab kinni, otsib läbi ja teeb isiku kindlaks.

Kõiki süüteolt tabatuid kui ka käesoleva seaduse § 38 korras ette võetud kontrollimisel süüteos tõsist kahtlust äratavaid isikuid piirivalvel on õigus kinni pidada 48 tunni jooksul politseile üleandmiseks.

§ 42. Käesoleva seaduse § 38 laevade kohta ettenähtud õigus on piirivalvel ka rahvusvahelistel meresõiduteedel ja rahvusvahelisel merel väljaspool Eesti Vabariigi piirivalvevööd, kui laev silmnähtavalt edendab piirituse või alkoholistel jookide salakaubavedu Eestisse.

§ 43. Iga laev või muu ujuvabinõu, välja arvatud sõjalaevad, on piirivalvevöös kohustatud peatuma piirivalve vahilaevalt või -paadilt käesoleva seaduse § 44 korras antud käsu peale. Selle käsu mittetäitmisel vahilaev või -paat annab ühe hoiatuspaugu õhku ja kui laev või muu ujuvabinõu sellest hoolimata ei peatu, avab tule selle pihta.

§ 44. Laeva- või muu ujuvabinõu peatamiseks piirivalve vahilaev või -paat tõstab vastava rahvusvahelise peatussignaali. Samuti kasutatakse selleks Morse't või rakette.

Vähemal vahipaatidel, kus puudub mast, tõstetakse veesõidukite peatamiseks päevaajal käsitsi varda otsas üles piirivalve lipp, öösel tarvitatakse käesoleva paragrahvi esimeses lõikes nimetatud rakette.

Laevade peatamise lähema korra määrab Siseminister kokkuleppel Teedeministriga.

§ 45. Piirivalve võib jälitada laeva või ujuvabinõu, mis piirivalvevöös jättis tähele panemata piirivalve vahilaeva nõudmise peatamiseks, ka väljaspool piirivalvevööd, kui jälitamine algas piirivalvevöös ja vahepeal jälitamist ei katkestatud.

3. jagu.

Relva tarvitamine.

§ 46. Piirivalvevöös teenistuskohuste täitmisel piiri valvamise alal võivad piirivalves teenivad kaitseväelased tarvitada relva isiklikult omal algatusel, samuti komando koosseisus vastavad ülemad oma alluvaile seda käskida tagajärgede eest vastutamata järgmistel juhtudel:

1) enesekaitseks;

a) relvaga neile kallaletungi või vastuhakkamise korral;

b) relvata neile kallaletungi või vastuhakkamise korral mitme isiku poolt või ka ühe isiku poolt, kui ei jää üle muud kaitsevõimalust;

2) salakaubavedajate ja piiri loata läbistajate tabamiseks, samuti veoabinõude ja isikute peatamiseks, kui need kahekordse hüüde „seis“ ja õhkulastud hoiatuspaugu peale ei jää seisma, vaid püüavad põgeneda;

3) valveeseme kaitseks;

4) kui vahi alla võetud või kinnipeetud isikud vastu hakkavad või teevad katset põgeneda ja pole muud võimalust neid kinni pidada;

5) ujuvabinõude kinnipidamiseks käesoleva seaduse § 43—45 ettenähtud juhtudel ja korras;

6) õhusõidukite pihta, kui nad lendavad sellekohase loata või neile liikumiseks suletud piirkondades.

Kõigil juhtudel, kui aeg ja olukord seda veel lubab, on relvatarvitaja kohustatud enne hoiatama kas hüüdega, hoiatuspauguga või mõnel muul viisil.

§ 47. Kõigil eelmises (46) paragrahvis ettenähtud juhtudel, kui relva tarvitusele võtmist on võimalik vältida kas füüsilise jõu tarvitamisega või mõnel muul teel, on piirivalve ametiisikud kohustatud seda tegema.

Relva tarvitamisega peab olema äärmiselt ettevaatlik, kui see võib osutada ohtlikuks kõrvalistele isikutele.

Relva tarvitamisel väljaspool komando koosseisu jääb relvatarvitaja enese valida, kas tegutseda tera- või tulirelvaga. Komandona tegutsemisel määrab relva tarvitamise viisid komandoülem.

§ 48. Piirivalve sisemises vahiteenistuses olevad ametiisikud võivad tarvitada relva garnisoni määrustikus ettenähtud juhtudel ja korras.

§ 49. Kodanlikele võimudele abiandmiseks väljasaadetud piirivalveüksused või üksikud piirivalve ametiisikud tarvitavad relva Kodanliste võimude poolt nõuetava kaitsevâelise kaasabi andmise seaduse (RT 33/34 — 1923) § 17—19 ettenähtud juhtudel ja korras.

4. jagu.

Piirivalve abistamine.

§ 50. Relvastatud salakaubitsejate ja riigi piiri loata läbistajate salkade tabamiseks, kui Piirivalve omad jõud ei ole küllaldased, on Piirivalvel õigus

abiks kutsuda kaitsevägeosi Siseministri ja Kaitsevägede juhataja kokkuleppel maksmapandud korra alusel.

§ 51. Riigi- ja omavalitsusteenijad, piirivalvevöös ka kõik kodanikud, on kohustatud teatama kohalikule piirivalvele või politseile riigi piiri loata läbistamise juhtudest, mis neile teatavaks saanud.

§ 52. Tuletornid ja tulelaevad on kohustatud piirivalvele abi ja tarvikke teateid andma tema ülesannete täitmisel Siseministri, Teedeministri ja Kaitsevägede juhataja vahelisel kokkuleppel määratud juhtudel ja korras.

II.

Kõigis seni maksvates eeskirjades lugeda Piirivalve valitsuse ülema asemel Piirivalve ülem, meretollivöö ja tollivöö asemel — piirivalvevöö.

III.

Käesolev seadus hakkab maksma avaldamisega.

Selle maksmahakkamisega kaotab maksvuse Piirivalve Korpuse Seadus (VSK VI k. 1910 vlj.) ühes hilisemate täiendustega ja muudatustega.

Tallinnas, 27. mail 1936.

K. Päts

Peaminister

Riigivanema ülesannetes.

K. Eenpalu

Siseminister.

376. Vabariigi Valitsuse otsus 29. maist 1936.

I sordi eksportvõi hinnaks franko saatejaam määratakse 1. juunist 1936 kuni järgneva korralduseni Kr. 1.30 kilogrammi eest.

Alus: Võihinna kindlustamise seaduse muutmise dekreet (RT 41 — 1934).

Peaminister K. Päts.

Majandusminister K. Selter.

Põllutööminister N. Talts.

Riigisekretär K. Terras.

377. Välispassidelt võetavast maksust eriotstarbeks määratud summade kasutamise määrus.

Antud Vabariigi Valitsuse poolt 29. mail 1936.

Alus: Isikutõestamise ja liikumise seaduse § 23 (RT 33 — 1936).

I.

§ 1. Välispassidelt võetavast maksust turismi edendamiseks Eestis ja politseiametnikkude puhkekodude asutamiseks, korraldamiseks ja ülalpidamiseks määratud 25% kasutatakse pooles osas turismi edendamiseks Eestis ja pooles osas politseiametnikkude puhkekodude asutamiseks, korraldamiseks ja ülalpidamiseks.

§ 2. Turismi edendamiseks määratud osa antakse Siseministeeriumi poolt üle iga aasta jaanuarikuus sihtasutisele „Turismi Keskkorraldus Eestis“, kes on kohustatud saadud summasid tarvitama oma põhikirja kohaselt ja esitama Siseministeeriumile aasta-aruande ühes tõendavate dokumentidega iga aasta hiljemalt 10. jaanuariks.

§ 3. Politseiametnike puhkekodude asutamiseks, korraldamiseks ja ülalpidamiseks määratud osa antakse Siseministeeriumi poolt üle iga järgneva kuu 10. päevaks Politseiametnike keskkogu juhatusale, kes on kohustatud saadud summasid tarvitama politseiametnike kogude põhikirjas ettenähtud korras.

§ 4. Aruande mitteesitamise või saadud summade ebaõige tarvitamise korral on Siseministril õigus järgnevate summade andmist vastavalt seisma panna, kusjuures sarnasel juhul nende summade kasutamise korra kohta teeb otsuse Vabariigi Valitsus Siseministri ettepanekul.

II.

Käesolevat määrust kohaldatakse arvates 1. aprillist 1936. Samast ajast kaotab maksvuse Suvituskohtade korraldamiseks ja turismi edendamiseks välispassidelt võetava maksu kasutamise määrus (RT 92 — 1930).

Peaminister K. Päts.

Siseminister K. Eenpalu.

Riigisekretär K. Terras.

378. Määrus õppetöö vaheaegade ja üldiste ning kohalikkude pühade kohta 1936/1937 kooliaastal.

Alus: Avalikkude algkoolide seaduse (RT 46 — 1931) § 39, Avalikkude keskkoolide seaduse (RT 155/156 — 1922) § 19, Tööstuslike koolide seaduse (RT 1 — 1926) § 17, Majanduskoolide seaduse (RT 1 — 1926) § 14, Eraõppeasutuste seaduse (RT 97 — 1927) § 19 ja Keskkoolide seaduse (RT 47 — 1934) § 18.

§ 1. Haridusministeeriumile alluvais kooles hakkavad maksma 1936/1937 kooliaastal õppetöö vaheaegade ja üldiste ning kohalikkude pühade kohta alljärgnevad tähtpäevad.

Õppetöö	Keskkoolides, gümnaasiumides ja neis kutsekoolides, mille kohta ei ole antud eraldi määrusi	Linna alg- ja täiendus- koolides	M a a		
			algkoolide		Täiendus- koolides
			I kl.	II—VI kl.	
Algus sügi- sel 1936	Teisipäeval 1. septembril	Esmaspäe- val 14. sept.	Neljapäeval 24. sept.	Esmaspäe- val 12. okt.	
Lõpp jõu- lupühiks 1936	Kolmapäeval 23. detsembril kell 12				

Õppetöö	Keskkoolides, gümnaasiumides ja neis kutsekoolides, mille kohta ei ole antud eraldi määrusi	Linna alg- ja täiendus- koolides	M a a		
			algkoolide		Täiendus- koolides
			I kl.	II—VI kl.	
Algus pärast jõulupühi	Neljapäeval 7. jaanuaril 1937				
Lõpp üles- tõusmise pühiks	Laupäeval 20. märtsil kell 12			Kolmapäeval 24. märtsil kell 12	
Algus pärast üles- tõusmise pühi	Kolma- päeval 31. märtsil	Esmas- päeval 5. aprillil	Kolmapäeval 31. märtsil		
Lõpp neli- pühiks	Reedel 14. mail kell 12				
Algus pä- rast neli- pühi	Teisipäeval 18. mail				
Lõpp suvi- seks vahe- ajaks	Teisipäeval 1. juunil 1937 kell 12	Laupäeval 29. mail 1937 kell 12			Laupäeval 22. mail 1937 kell 12
Riigikaitse- lise õpetuse eripäevad	2. juunist — 12. juunini 1937				
Peale eel- poolnäida- tud päevade õppetöö seisab	29. ja 30. oktoobril			31. oktoobril, 17., 24. ja 25. veebruaril, 1. ja 6. mail	
Järeleksa- mid ja õp- peülesan- nete kont- roll	27., 28. ja 29. augustil 1936	—	21., 22. ja 23. sept. 1936	8., 9. ja 10. okt. 1936	
Uute õpi- laste vastu- võtmine	27., 28. ja 29. augustil 1936	10., 11. ja 12. sept. 1936	21., 22. ja 23. sept. 1936	8., 9. ja 10. okt. 1936	
	2., 3., 4. ja 5. juunil 1937	31. mail, 1. ja 2. juunil 1937			

§ 2. Peale § 1 näidatud püha- ja puhkepäevade koolitöö seisab veel a) neitsi Maria sündimise päeval 8. septembril, ristitülendamise päeval 14. septembril ja neitsi Maria templisse viimise päeval 21. novembril neis koolides, kus ap.-õigeusulisi õpilasi on vähemalt 80%, b) aktuse korraldamiseks kooli aastapäeval ja c) kohalikul vabastamispäeval, kui seda päeva kohta peal üldiselt pühitsetakse, sellekohase aktuse toimepanemiseks.

§ 3. Koolides, kus tunnikavades esinevad kevadise riigikaitselise õpetuse eripäevad, lõppaktused korraldatakse teispäeval 1. juunil 1937, kuid õpilastele, kellel riigikaitselise õpetuse eripäevadest osavõtt on kohustuslik ning sellest varem vabastatud ei ole, koolitunnistused antakse kätte pärast riigikaitselise õpetuse eripäevade lõppu. Ühenduses sellega toimub ka nende õpilaste, kellel riigikaitseline õpetus kohustuslik, hindamine riigikaitselises õpetuses pärast eripäevade õiendamist.

§ 4. Õppenõukogu oma otsusega võib katkestada koolitööd algkoolides ja maal asuvas täiendus- ja keskkoolides, kui temperatuur kohta peal kooli kogumise ajal on alla -20°C , ja kõigis kutsekoolides, linnas asuvas täiendus- ning keskkoolides ja gümnaasiumides, kui temperatuur langeb alla -25°C .

§ 5. Juudi vähemusrahvuse koolides õppetöö seisab laupäeval ja järgmistel juudi pühadel: uuel aastal 17. ja 18. septembril, Jom-Kipur 25. septembril, Sukkot 1., 2., 7., 8. ja 9. oktoobril, Hanuka 9. detsembril, pool päeva Švata 27. jaanuaril, Purim 25. veebruaril, Peisah 31. märtsist—4. aprillini ning Švuot 16. ja 17. mail.

Juudi vähemusrahvuse koolides õppetöö toimub pühapäeval ning 31. oktoobril, 29. ja 30. oktoobril, 6. jaanuaril, palvapäeval 17. veebruaril, 22., 23., 24. ja 25. märtsil ja taevaminemise pühäl 6. mail.

Juudi vähemusrahvuse koolides algab õppetöö pühapäeval, kui käesoleva määruse järgi õppetöö algus langeb esmaspäevale, ja lõpeb reedel, kui õppetöö lõpp langeb laupäevale.

§ 6. Klassi- ja koolikursuse lõpetamisega seotud eksamid korraldatakse alates esmaspäevast 10. maist 1937. Eksamite ained ja tähtpäevad teatatakse õpilastele õppenõukogu poolt laupäeval 10. aprillil 1937.

§ 7. Õppejõudude teenistuse seaduse (RT 59 — 1931) § 13 ettenähtud kursused praktikaaga lõpetavaile õpetajaameti kandidaatidele korraldavad pedagoogilised asutised 15., 16. ja 17. juunil 1937.

§ 8. Alevivolikogud võivad oma otsustega ühtlustada alevi algkoolide õppeaja linna algkoolide omaga; kui aga sellist otsust ei ole tehtud, töötavad alevialgkoolid ühisel ajal maal asuvate algkoolidega.

§ 9. Kõik õppetööks vajalikud eeltööd, nagu õppetöö jaotus õppejõudude vahel, tunniplaani ja õpilaste nimestikkude koostamine, kooliruumide korraldamine, õppevahendite soetamine jm. tulevad toimetada enne õppetöö algust nõnda, et korralik õppetöö võiks alata käesolevas määruuses näidatud päeval.

§ 10. Koolides, mille õppetöö alguse ja lõpu kohta maksavad erikorraldused, tuleb käia nende erikorralduste järgi.

§ 11. Täienduskoolide kohta, neis küsimusis, mis ei ole toodud käesolevas määruuses, tuleb toimida Täienduskoolide õppetöö alguse, lõpu ja vahetega määruse (RT 20 — 1934) järgi.

Tallinnas, 23. mail 1936.

Haridusminister A. Jaakson.
Koolivalitsuse direktor P. Mägraken.
Kutseoskuse osakonna direktori aset. Joh. Kiivet.

379. Majandusministri määruse pikendatud põllumajanduse võlgadelt tasutavate intresside kohta muutmise määrus.

Antud Majandusministri poolt 27. mail 1936.

Alus: Põllumajanduse võlgade ümberkorraldamise ja pikendamise seaduse täiendamise seaduse § 45¹ (RT 12 — 1936).

Majandusministri poolt 27. veebruaril 1936 (RT 18 — 1936) antud määruse pikendatud põllumajanduse võlgadelt tasutavate intresside kohta § 1 muudetakse ja pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

§ 1. Põllumajanduse võlgade ümberkorraldamise ja pikendamise seaduse (RT 73 — 1934, 23 — 1935) alusel pikendatud laenudelt tasutakse krediitiasutistele, kellele need võlgade pikendused sünnitavad raskusi, asunduskapitalist kuni 3% intresse aastas pikendatud laenu tasumata summalt tingimusel, kui laenajad on tasunud tähtajalised maksud. Intresside tasumine sünnib kaks korda aastas.

Majandusminister K. Selter.

Krediit- ja kindlustusasutiste peainspektor Ed. Vendelin.

Kinnitan Kodanliku õhukaitse seaduse (RT 31 — 1936) § 8 põhjal.

28. mail 1936.

K. Eenpalu
Siseminister.

380. Vabatahtliku kodanliku õhukaitse ühingu (VKÕ) normaalpõhikiri.**I. Nimetus ja eesmärk.**

§ 1. vabatahtliku kodanliku õhukaitse ühing on heategev organisatsioon, mille eesmärgiks on abiks olla riiklikule ja omavalitsuse kodanlikule õhukaitsele kodanike ning elu- ja tööstuskeskuste õhukaitse-toimingute ettevalmistamisel rahuajal ja teostamisel sõja korral.

§ 2. Oma ülesannete teostamiseks ühing:

1) selgitab kodanikele nõudeid, millised on vajalikud täita kodanikel endil, et vältida ja pehmedada õhukallaletungi läbi tekkivaid kahjusid;

2) korraldab oma liikmete väljaõpet vastavalt Siseministri poolt kinnitatud eeskirjadele nõnda, et nad oleksid võimelised täitma neile pandavaid ülesandeid;

3) soetab tarvilikke õhukaitse abinõusid ja varustust.

II. Asukoht ja tegevuspiirkond.

§ 3. Ühingu juhatus asub

§ 4. Ühingu tegevuspiirkonda kuulub

Tarviduse korral, kohaliku elukeskuse kodanliku õhukaitse juhi või temast kõrgemate juhtide korraldusel, ühing annab abi ka väljaspool oma tegevuspiirkonda.

III. Õigused ja kohused.

§ 5. Ühingul on juriidilise isiku õigused. Tal on õigus, jälgides maks-vaid seadusi ja määrusi:

1) omandada, võõrandada ja pantida vallas- kui ka kinnisvara, sõlmida lepinguid, asutada kapitale, toime panna maksulisi pidusid, näitemüüke, näitusi, loteriisid ja avalikke korjandusi, võtta kohustusi endale, nõuda ja kosta kohtus, maksustada oma liikmeid ja võtta vastu toetusi ja annetusi;

2) korraldada kursusi, toime panna õppusi, harjutusi, ülevaatusi ja võistlusi;

3) anda välja oma ideede propageerimiseks vastavaid ajakirju, käsiraa-matuid ja muid trükitooteid;

4) pidada oma sihtidele vastavaid töökodasid ja ladusid;

5) asutada osakondi ühingu tegevuse piirkonnas ja anda neile instrukt-sioone.

§ 6. Ühing peab astuma vabatahtlikku kodanlikku õhukaitse liitu, kui viimane asutatakse.

§ 7. Ühingul on kodukord.

Alates vabatahtlikku kodanlikku õhukaitse liitu astumise momendist tegutseb ühing kodukorra järgi, mis peab vastama vabatahtliku kodanliku õhukaitse liidu poolt kinnitatud normaal-kodukorra nõudeile.

Kodukorras peab olema määratud üksikasjalikumalt ühingu sisetegevus, väljaõpe, distsiplinaarkaristuste määrad ja nende kohaldamise kord liikmeile ühingu tegevuse vastu eksimisel, samuti aukohtu kord ja karistusemäärad ning nende kohaldamine ühingu liikmete omavaheliste eksimust lahendamiseks.

§ 8. Ühing täidab temale seadustes ettenähtud kohustusi õhukaitse alal, vastavate ametiisikute poolt antud määrusi, eeskirju, juhtnööre ja kor-raldusi.

§ 9. Ühingul on pitsat ja liikmeil Siseministri poolt kinnitatud eral-dusmärk.

IV. Vara.

§ 10. Ühingu vara moodustub:

1) sisseastumis- ja liikmemaksudest;

2) ühingu vara ja ettevõtete sissetulekute;

3) toetustest, annetustest, abirahadest, pärandustest, korjandustest, näi-temüükidest, loteriidest ja pidude ning koosolekute sissetulekuist.

§ 11. Kodanliku õhukaitse ühingu vara võib ühing pantida ja võõran-dada ainult kohaliku kõrgema kodanliku õhukaitse juhi nõusolekul.

V. Liikmed, nende õigused ja kohused.

§ 12. Ühing koosneb tegev-, toetaja- ja auliikmeist.

§ 13. Ühingu tegevliikmeiks võivad olla ühingu tegevuspiirkonnas elu-nevad Eesti Vabariigi kodanikud, kes saanud 18 aastat vanaks, kelle õigused kohtute poolt kitsendamata ja kes võtavad omaks ühingu põhimõtted ja eesmärgid.

§ 14. Toetajaiks liikmeiks võivad olla kodanikud vaatamata vanusele, samuti ka juriidilised isikud, kes aitavad kaasa ühingu sihtide ja ülesannete teostamisele.

§ 15. Auliikmeiks võidakse valida auväärseid tegelasi kodanliku õhu-kaitse alalt, samuti isikuid, kellel on ühingu suhtes erilisi hinnatavaid teeneid.

Auliikmeil on kõik tegevliikmete õigused.

§ 16. Tegev- ja toetajaid liikmeid võtab vastu ühingu juhatus isiku vastava kirjaliku sooviavalduse põhjal.

Auliikmeks valimine toimub ühingu peakoosoleku poolt ühingu juhatuse ettepanekul. Auliige valitakse eluajaks.

§ 17. Ühingu liikmed, kes soovivad ühingust lahkuda, esitavad vastava kirjaliku avalduse ühingu juhatusele. Liikme kohused ja õigused kustuvad üks kuu pärast väljaastumise teadaande esitamist juhatusele; selle aja jooksul liige on kohustatud andma tagasi kõik ühingult saadud vara korralikus olekus ja tasuma kaotsile läinud asjade väärtuse.

Toetajaliige loetakse lahkunuks, kui ta ei ole tasunud oma liikmemaksu kahe aasta jooksul.

§ 18. Ühingu juhatus võib ühingust heita välja liikmeid, kes töötavad vastu ühingu põhimõttele ja eesmärgile, ei alistu põhikirja ja kodukorra määrustele, on halva ülalpidamisega või ei täida korralikult oma kohuseid ühingu vastu. Juhatuse otsuse peale võib kaevata peakoosolekule juhatuse kaudu. Peakoosoleku otsus on lõplik.

Väljaheidetud isik on kohustatud tagasi andma ühingule kõik ühingult saadud vara hiljemalt ühe kuu jooksul, arvates väljaheitmise otsusest.

§ 19. Ühingul on peakoosoleku poolt valitud aukohus, mille koosseisu ja tegutsemise korra määrab ühingu kodukord. Aukohtu otsused täidab ühingu juhatus.

§ 20. Ühingu liikmed maksavad ühingu heaks liikmemaksu, mille suuruse ja tasumise tähtaja määrab kindlaks iga kolme aasta peale ühingu peakoosolek.

Ühingu auliikmed ei ole kohustatud maksma ühingu kasuks mingit maksu ega võtma endale kohustusi.

VI. Ühingu organid.

§ 21. Ühingu juhtivaiks ja täidesaatvaiks organeiks on:

- 1) ühingu peakoosolek;
- 2) ühingu juhatus.

1. Peakoosolek.

§ 22. Ühingu peakoosolekud on korralised ja erakorralised.

Korralised peakoosolekud peetakse juhatuse kokkukutsel üks kord aastas ja mitte hiljem kui kaks kuud peale tegevusaasta lõppu, möödunud aasta aruande ja jooksva aasta eelarve ning tegevuskava kinnitamiseks ja muude käesoleva põhikirja alusel peakoosoleku võimkonda kuuluvate küsimuste otsustamiseks.

Ühingu tegevusaasta ühtub riigi eelarveaastaga.

Erakorralisi peakoosolekuid peetakse tarviduse järgi, kusjuures need kutsub kokku ühingu juhatus kas omal äranägemisel, või revisjonikomisjoni või vähemalt $\frac{1}{5}$ ühingu tegevliikmete või kohaliku kõrgema KÕ juhi nõudel ja mitte hiljem kui 14 päeva jooksul pärast sellekohase teadaande esitamist juhatusele.

Ei täida ühingu juhatus kahe nädala jooksul peakoosoleku kokkukutsu- mise nõuet, on nõudjail endil õigus peakoosolekut kokku kutsuda. Peakoosoleku kokkukutsumise nõudja esitab ka koosoleku päevakorra.

§ 23. Peakoosoleku kutse, milles peab olema tähendatud koosoleku aeg, koht ja päevakord, saadetakse kirjalikult ühingu au-, tegev- ja toetaja- liikmeile, kohalikule KÕ juhile ja omavalitsusele vähemalt 7 päeva enne peakoosolekut.

§ 24. Peakosolek on otsusevõimeline, kui koos on vähemalt $\frac{1}{3}$ ühingu nimekirjas olevaid tegevliikmeid. Ei ole väljakuulutatud ajaks tarvilik arv tegevliikmeid kokku tulnud, peetakse teistkordne peakosolek $\frac{1}{2}$ tundi hiljem sama päevakorraga ning see on otsusevõimeline vaatamata kokkutulnud liikmete arvule.

§ 25. Peakosolekut juhatab ühingu esimees, tema äraolekul ta ase-täitja, arvatud välja § 22 viimases lõikes ja § 26 p. 1, 8 ja 10 ettenähtud juhud ja küsimuste arutamine, kus koosolekut juhatab ühingu tegevliikmete seast valitud juhataja, kes ei või olla juhatuse ega revisjonikomisjoni liige.

§ 26. Peakosoleku võimkonda kuulub ühingu üldjuhtimine, eriti aga:

- 1) aasta-aruannete ja -eelarvete kinnitamine;
- 2) juhatuse, aukohtu, revisjonikomisjoni ja teiste komisjonide või toimkondade liikmete valimine;
- 3) ühingu auliikmete valimine;
- 4) liikmemaksu suuruse ja selle tasumise tähtaja määramine;
- 5) ühingu kodukorra, üldiste juhtnõuete ja ühingu tegevuskava kinnitamine;
- 6) kinnisvara omandamine, võõrandamine, pantimine ja kohustega koormamine, samuti ka tähendatud varade tarvitamisviisi määramine;
- 7) põhikirja muutmine ja täiendamine;
- 8) ühingu liikmete tagandamine ametikohalt enne tähtaega;
- 9) ühingu juhatuse ettepanekute arutamine;
- 10) juhatuse või revisjonikomisjoni peale tõstetud kaebuste läbivaatamine ja otsustamine;
- 11) eelarves ettenägemata väljaminekute kinnitamine;
- 12) ühingu tegevuse lõpetamine ja vara likvideerimine.

§ 27. Peakosolekust võtavad osa hääleõigusega ühingu au- ja tegevliikmed. Kõigil teistel liikmeil on peakosolekul sõnaõigus.

Ühingu toetajaiks liikmeiks olevad juriidilised isikud võtavad peakosolekust osa igaüks ühe esindaja kaudu, kellel on sõnaõigus.

§ 28. Peakosoleku otsused tehakse lahtisel hääletamisel lihthäälteenamusega, välja arvatud juhatuse ja revisjonikomisjoni liikmete valimised ja ametist tagandamise küsimuste otsustamised, mida toimetatakse salajase hääletamisega. $\frac{1}{10}$ koosolevate hääleõiguslike liikmete nõudmisel võib toimuda ka teiste küsimuste otsustamine salajase hääletamisega. Häälte poolnemisel otsustab koosoleku juhataja hääle.

Koosolijate kahe kolmandiku häälteenamus ja ühingu hääleõiguslike liikmete vähemalt ühe neljandiku osavõtt peakosolekust on tarvilik järgmiste küsimuste otsustamisel:

- 1) ühingu põhikirja muutmine ja täiendamine;
- 2) auliikmete valimine;
- 3) kinnisvarade omandamine, võõrandamine, pantimine ja kohustega koormamine;
- 4) ühingu tegevuse lõpetamine ja vara likvideerimine.

Peakosolek võib otsustada ainult neid küsimusi, mis peakosoleku kättesaadetud päevakorda märgitud.

Päevakorra täiendamine ühingu liikmete poolt ülestõstetud küsimustega toimub $\frac{1}{20}$ ühingu liikmete kirjaliku avalduse põhjal peakosoleku kokkukutsuja kaudu enne peakosoleku päevakorra kättesaatmist liikmeile.

§ 29. Peakosoleku otsused kantakse protokollis, millele kirjutavad alla koosoleku juhataja, protokollikirjutaja ja vähemalt kolm tegevliiget, viimaseid volitab selleks sama peakosolek.

2. Juhatus.

§ 30. Ühingu juhatus koosneb vähemalt kolmest liikmest, kes valitakse ühes nende asetäitjatega korralisel peakosolekul ühingu täisealiste tegevliikmete hulgast kolmeks aastaks. Juhatus liikmeid valitakse esimees ja ta asetäitja peakosoleku poolt eraldi, kuna teiste juhatus liikmete ametite jagamine toimub juhatus oma äranägemisel. Ühingu juhatus kinnitab ametisse vabatahtliku kodanliku õhukaitse liidu juhatus, kui liit on asutatud. Mittekinnitamise korral pärast teistkordset esitamist, liidu juhatusel on õigus määrata ametikohtadele vastavad isikud ühingu tegevliikmete hulgast kuni seatud korras uute liikmete ametisse astumiseni.

Iga aasta valitakse ümber $\frac{1}{3}$ juhatus liikmeid valimise vanuse järgi. Võrdse vanuse korral otsustab ümbervalimisele kuuluvuse liisk. Juhatus liikmeid võidakse tagasi valida.

§ 31. Enneagsest juhatusest lahkunud liikmete kohuseid täidavad nende asetäitjad kuni lahkunud liikmete volitusaja lõpuni.

§ 32. Kodanliku õhukaitse ühingu esimees või tema äraolekul ta asetäitja, on eriti volitamata seaduslik ühingu esindaja.

§ 33. Ühingu esimehel on õigus peale ühingu juhtimise:

1) panna seisma ühingu peakosoleku ja organite mitteseadusepäraseid, samuti kodanliku õhukaitse tegevusele kahjulikke otsuseid ning anda neid uuesti otsustamiseks järgmisele koosolekule või vabatahtliku kodanliku õhukaitse liidule, kui viimane olemas, viimaste otsused on lõplikud;

2) kontrollida ühingu rakenduskonna tegevkondate väljaõpet, tegevusvalmisolekut ja anda neile vastavaid juhiseid.

§ 34. Juhatus ülesandeks on ühingu tegevuse tegelik juhtimine vastavalt põhikirja ja kodukorra määrustele ning peakosoleku otsustele.

Eriti kuulub juhatus võimkonda:

1) ühingu tegevuse organiseerimine ja ühingu ülesannete teostamine kontaktis kohaliku KÕ juhiga;

2) ühingu liikmete vastuvõtmine ja nimekirjast kustutamine;

3) ühingu päralt olevate rahasummade ja vara valitsemine ja arvepidamine sissetulekute ning väljaminekute üle;

4) ettenähtud palgaliste jõudude ametisse võtmine ja vabastamine;

5) aruannete ja eelarvete koostamine ja nende esitamine peakosolekule;

6) peakosoleku kokkukutsumine ja tema otsuste täitmine;

7) lepingute sõlmimine ühingu nimel, samuti ka volikirjade väljaandmine asjaajamiseks kohtutes ja teistes asutistes;

8) sammude astumine § 2 loetletud ülesannete teostamiseks;

9) ühingu rakenduskonna ja tegevkondate juhtide ja nende abide ametisse määramine ja ametist vabastamine;

10) ühingu liikmete põhikirja ja kodukorra vastu eksimuste ja ettetulnud arusaamatuste lahendamine kodukorra alusel.

Juhatus liikmete üksikasjaliku tööjaotuse määrab kodukord.

§ 35. Juhatus koosolekud on otsusevõimelised, kui on koos vähemalt 3 liiget, nende hulgas esimees või tema asetäitja.

Otsused tehakse lihthäälteenamusega, hääle poolnemisel otsustab juhataja hääle.

Juhatusel on õigus kutsuda juhatuse koosolekuile sõnaõigusega asjatundjaid.

§ 36. Juhatuse koosolekute kohta peetakse protokolle, millele kirjutavad alla koosolevad juhatuseliikmed.

VII. Rakenduskond ja tegevkonnad.

§ 37. Ühingu tegevliikmed, kes saanud kodanliku õhukaitse ettevalmistuse, moodustavad ühingu rakenduskonna.

Rakenduskonna tegevust juhib ühingu juhatuse poolt määratud ühingu liige. Rakenduskonna juhile määratakse abi.

§ 38. Ühingu rakenduskond jaguneb erialalisteks tegevkonnadeks ja tegevkonnade varuks.

VIII. Vahekord valitsusasutistega ja teiste ühingutega.

§ 39. Oma eesmärkide saavutamiseks ühing teotseb tihedas kontaktis kohapealsete kohustuslike kodanliku õhukaitse organitega ja teiste ühingutega ning politsei- ja kaitseväeõimudega.

Erakorralistel aegadel, kui astub ametisse Kaitsevägede ülemjuhataja, allub ühing kohaliku kodanliku õhukaitse juhi kaudu kaitseväeülematele, kelle kaitseraiooni nad kuuluvad, korras, nagu see ette nähtud kaitsekavades ja häireinstruktsioonides.

§ 40. Ühingu peakoosolekust võivad võtta osa sõnaõigusega kohalik KÕ juht ja omavalitsuse esindaja või nende asetäitjad.

§ 41. Ühing esitab aruanded kohalikule omavalitsusele temalt saadud toetuste äratarvitamise kohta.

IX. Revisjon.

§ 42. Ühingu tegevuse revideerimiseks valitakse peakoosoleku poolt igal aastal kolmeliikmeline revisjonikomisjon ühes 3 kandidaadiga täisestalist liikmete hulgast, kes ei ole juhatuse liikmed ega seisa ühingu palgalistes ametites. Komisjoni kokkukutsuja määratakse peakoosoleku poolt. Ka toetajaid liikmeid võib valida revisjonikomisjoni.

Komisjon toimetab vähemalt kord aastas ühingu tegevuse revideerimist ja esitab revideerimise akti peakoosolekule.

X. Tegevuse lõpetamine.

§ 43. Ühingu tegevuse lõpetamise otsustab peakoosolek ja valib likvideerimiskomisjoni, kes koostab ühingu varade ja kohustuste lõpparved ning esitab need hiljemalt kolme kuu jooksul viimasele peakoosolekule kinnitamiseks. Järelejäanud vara läheb üle Siseministeeriumi valitsemisele ja kasustatakse Kodanliku õhukaitse seaduse (RT 31 — 1936) § 10 kohaselt.

(Allkirjad)

Märkus. Peale normaal-põhikirja määruste iga ühingu põhikiri võib sisaldada muid määrusi, mis ei ole vastolus seaduste või normaal-põhikirja nõuetega.

381. Uute sisemaaliste vastusega postkaartide müügilelaskmise määrus.

Antud Teedeministri poolt 30. mail 1936.

Alus: Posti, telegraafi, telefoni ja raadio seaduse § 12 p. 8 (RT 24 — 1930).

§ 1. 10. juunil 1936 lastakse müügile ja käibele uued pealetrükitud margikujutusega (frankeeritud) sisemaalised vastusega postkaardid, müügi-hinnaga 11 senti tükk.

§ 2. Vastusega postkaardid on trükitud tumerohelise värviga. Postkaart koosneb kahest osast (kahest üksikkaardist), suurusega kumbki 150×105 mm. Mõlemal osal on esikülje parempoolses ülemises nurgas 5-sendilise postmargi kujutus, margikujutusest allapoole 6-realine joonestik adressaadi nime ja aadressi tähendamiseks ning vasakpoolses alumises nurgas saatja nime ja aadressi tähendamiseks kaks rida tekstiga „Saatja“ ja „Aadress“. Margikujutus koosneb tumerohelise põhjaga nelinurgast, kõrgusega 21 mm ja laiusel 16 mm, mille keskel riigivapi keskosa kujutus — kolm leopardi, leopardide all ühes reas tekst „EESTI 5 s“. Kaardi esimesel osal on margikujutuse kõrval (vasakul) sõna „POSTKAART“ ja selle all sõna „Vastusega“, kaardi vastuseosal samas paigutuses sõnad „POSTKAART“ ja „Vastuse jaoks“. Kaardi esimese osa allääre keskel on tekst „Kaardi müügihind 11 senti“.

§ 3. Käesolev määrus hakkab maksma avaldamisega.

Teedeminister O. Sternbeck.

Postivalitsuse direktor G. Jallajas.

382. Pirita kloostri 500 a. juubelpostmarkide müügilelaskmise ja frankeerimiseks tarvitamise määrus.

Antud Teedeministri poolt 30. mail 1936.

Alus: Posti, telegraafi, telefoni ja raadio seaduse § 12 p. 8 (RT 24 — 1930).

§ 1. 10. juunil 1936 lastakse müügile ja käibele 5-, 10-, 15- ja 25-sendilised Pirita kloostri 500 a. juubelpostmargid.

§ 2. Margid on püstiasetuvad, trükitud valgel paberil, ühevärvilised, kaitsevõrguga ja perforatsiooniga. Nad on keskmisekaustalised, suurusega perforatsiooniga jooneni $23,7 \times 29$ mm, joonise (kujutuse) suurus igal margil on $25,5 \times 20$ mm. Kaitsevõrk katab kogu margi pinna, arvatud kaasa ka perforatsioonid äärel. Markide värv ja joonised on järgmised:

1) 5-sendilise margi põhivärv on roheline ja kaitsevõrk kollane. Margipilt kujutab Pirita kloostri portaali ja selle kaudu paistvat kloostri tagaseina. Portaali kohal ülal on aastaarvud valgete numbritega „1436—1936“ ja portaali alumisel äärel valgete tähtedega sõna „PIRITA“. Margi ülemisel äärel, põiki üle margi, margipildist valge joonekesega eraldatult, on rohelisel põhjal valgete tähtedega sõnad „EESTI POST“; margi alumisel äärel, margipildist samuti eraldatult, rohelisel pinnal, valge tekst „5 SENTI 5“. Margijoonis igast äärest lõpeb piirjoonega.

2) 10-sendilise margi põhivärv on sinine ja kaitsevõrk lilla. Margipilt kujutab vaadet Pirita jõe ja kloostri varemeile, taustal valguse sära. Margipildi alumisel äärel margi põhivärvilisel pinnal on valge tekst „1436—

PIRITA—1936“. Margi ülemisel äärel, põiki üle margi, margipildist valge joonekesega eraldatult, sinisel põhjal valgete tähtedega sõnad „EESTI POST“; margi alumisel äärel, margipildist samuti eraldatult, sinisel pinnal, valge tekst „10 senti 10“. Margijoonis igast äärest lõpeb piirjoonega.

3) 15-sendilise margi põhivärv on punane ja kaitsevõrk kollakaspunane. Margipilt kujutab Pirita kloostri portaalkülge ühes viiluga, valguse säras. Margi ülemisel äärel sirgreana põiki üle margi, punasel pinnal, valgete tähtedega sõnad „EESTI POST“ ja selle all kaares „1436—PIRITA—1936“. Margi alumisel äärel, margipildist valge joonekesega eraldatult, põiki üle margi, punasel pinnal, valge tekst „15 SENTI-15“. Margijoonis igast äärest lõpeb piirjoonega.

4) 25-sendilise margi põhivärv on helesinine ja kaitsevõrk tumekollane. Margipilt kujutab ovaalset Pirita kloostri pitserit. Pitseriovaali ümbritseval margi põhivärvilisel pinnal on valgete tähtedega ja numbritega: margi ülemisel äärel põiki üle margi sõnad „EESTI POST“, nende all pitseriovaalist vasakule „PIRITA“ ja selle all „500“ ning pitseriovaalist paremale „1436—“ ja selle all „—1936“, margi alumises osas kahelpool pitseriovaali hinnanumbriid „25“ ja „25“ ning nende numbrit ja ovaali all, margi alumisel äärel, sõna „SENTI“.

§ 3. Käesolevas määruses tähendatud markide müük postiasutustes kestab kuni 31. augustini 1936 incl.; postisaadetiste frankeerimiseks on need margid maksvad kuni 31. detsembrini 1936 incl.

§ 4. Käesolev määrus hakkab maksma avaldamisega.

Teedeminister O. Sternbeck.

Postivalitsuse direktor G. Jallajas.

383. 5. jaoskonna tööinspektori ringkonna kinnitusameti koosolekul 15. mail 1936 selle ringkonna kohta vastu võetud otsused.

I.

Põllutööliste keskmiseks aastapalgaks määrata Põllutööliste õnnetusjuhtumite vastu kindlustamise seaduse (RT 12 — 1936 art. 77) § 15 põhjal järgmised määrad:

Täiskasvanutele (18 a. ja vanemad):

meestöölistele	Kr. 438.—
naistöölistele	„ 372.30

Alaealistele (16 a. ja 17 a.):

meestöölistele	Kr. 328.50
naistöölistele	„ 273.75

Lapsealistele (alla 16 a.):

mees- ja naistöölistele	Kr. 175.20
-----------------------------------	------------

Ülaltähendatud määrad on kehtivad alates 1. maist 1936.

II.

Põllutöölistele natuuras antava töötasu hinnad määrata Põllutööliste õnnetusjuhtumite vastu kindlustamise seaduse (RT 12 — 1936 art. 77) § 14 ja Kinnitusameti seaduse § 13 2. osa p. 2 põhjal järgmiselt:

Rukis	10 kg	Kr.	1.20
Rukkijahu	„	„	1.35
Nisu	„	„	2.10
Nisujahu (sepiku)	„	„	2.70
Oder	„	„	1.30
Odratangud	„	„	2.30
Odrajahu	„	„	2.20
Kaer	„	„	— .80
Herned	„	„	2.50
Kartulid	„	„	— .25
Rukkipõhk	„	„	— .25
Suveviljapõhk	„	„	— .30
Heinad (aasa)	„	„	— .45
Sealiha	kg	„	— .55
Seapekk	„	„	— .80
Searasv sulatatud	„	„	1.—
Loomaliha	„	„	— .30
Või (meierei)	„	„	1.60
Või (köögi)	„	„	1.25
Rõõskpiim (lahtine)	l.	„	— .09
Lambavill (pestud)	kg	„	2.50
Linad	„	„	— .95
Säärsaapad (meestele)	paar	„	12.—
Poolsaapad (naistele)	„	„	6.—
Pastlad	„	„	2.50
Villased kindad	„	„	1.50
Villased sokid	„	„	1.50
Meesterahva villane ülikond	tk.	„	40.—
Alaealise meesterahva villane ülikond	„	„	35.—
Villane riie 71 sm lai	m	„	2.50
Linane riie 71 sm lai	„	„	2.—
Puuvillane riie 1 m lai	„	„	— .65
Kasepuud	m ³	„	3.50
Männipuud	„	„	2.50
Segapuud	„	„	3.—
Heinamaad	ha	„	18.—
Kartulimaad	„	„	22.—
Aiamaad	„	„	26.—
Linamaad	„	„	26.—

Päevane valmistoit:

a) täiskasvanutele Kr. —.55

b) alla 17 a. vanustele „ —.35

Korteri hinnaks arvata 10% raha- ja natuurapalgast.

Ülaltähendatud hinnad on kehtivad alates 1. maist 1936.

Kinnitusameti juhataja Tartu 2. jaoskonnakohtunik H. Maru.

5. jaoskonna tööinspektori eest abi k.t. L. Lüüs.

Tallinna linnavolikogult 25. märtsil 1936 vastu võetud ja Siseministrilt 8. mail 1936 kinnitatud

384. Tallinna liiklemise määruse muutmise määrus.

Tallinna linnavolikogult 23. augustil 1933 vastu võetud Tallinna liiklemise määruse (RT 73 — 1933) §§ 2 ja 3 muudetakse ning pannakse maksma järgmiselt:

§ 2.

Sõidu- ja veoriistad peavad liiklema:

a) Harju tänaval, alates Rüütli tänavalt, Kullasepa, V.-Karja, Kinga tänavatel, Nunne tänaval, alates S.-Kloostri tänavalt ja Pikal tänaval, alates Nunne tänavalt kuni Kinga tänavani, suunaga raekoja poole;

b) Mundi, Hobuse, S.-Kloostri tänavatel, S.-Karja tänaval, alates V.-Karja tänavalt kuni Vana-Posti tänavani ja Pikkjalal, suunaga raekoja poolt;

c) Pärnu maanteel, alates S.-Karja tänavalt kuni Veneturuni, suunaga Veneturule, Rataskaevu ja Rüütli tänavatel suunaga Harju tänavale, Müüri-vahe tänaval, alates Harju tänavalt kuni S.-Karja tänavani, suunaga S.-Karja tänavale, Vana-Posti tänaval suunaga Harju tänavale, Toomkooli tänaval suunaga Kirikuplatsile, Piiskopi tänaval suunaga Pikkjalale ja Lossiplatsil kiriku ning Kohtuministeeriumi vahelisel osal suunaga Pikkjalale.

d) Sõit Balti jaama ette on Nunne tänav poolt.

§ 3.

Sõidu- ja veoriistadel on läbisõit keelatud:

a) Aida, Apteegi, V.-Kloostri, Laboratooriumi, Munga, Sauna tänavatel, Müüri-vahe tänaval, alates S.-Karja tänavalt kuni Munga tänavani, Raekoja tänaval raekoja taga, Vaimu, Voorimehe, Alendri tänavatel, Sulevimael ja Sakala tänav harul, alates Kaupmehe tänavalt kuni Sakala tänaval asetsevat kinnisvarade kinn. nr.nr. 1048 ja 1049 vahepiirini, arvatud välja juhud, kui käesolevas lõikes loetletud tänavad on sõidu eesmärgiks.

b) Odra tänaval, alates Lutheri tänavalt kuni Liivalaia tänavani, püüa- päeviti kella 10 kuni kella 16.

II.

Käesolev määrus hakkab maksma kaks nädalat pärast avaldamist Riigi Teatajas.

Linnapea J. Soots.

Sekretär J. Pinding.

Tartu linnavolikogult 27. aprillil 1936 vastu võetud ja Siseministrilt 28. mail 1936 kinnitatud

385. Sundmäärus koerte liikumise kohta Tartus.

Alus: Linnaseaduse § 108 p. 15 ja Linna tulude, kulude, eelarvete ja aruannete seaduse § 100.

§ 1. Koerte vabalt ringijooksmine ja hulkuda-laskmine uulitsatel, avalikkudel platsidel, puisteedel, parkides, muruplatsidel ja turgudel Tartu linnas on keelatud.

§ 2. Eelmises paragrahvis tähendatud kohtadesse võidakse koeri kaasa võtta ainult keti või rihma otsas, mille pikkus ei tohi ületada 1,5 m.

Seejuures peavad koeraomanikud hoolitsema, et kaasasolevad koerad ei takistaks liiklemist ega tülitaks möödakäijaid ja vastutulijaid.

Koerte kaasatoomine turgudele kauplemisajal on keelatud.

§ 3. Paragrahv 1 märgitud kohtades vabalt ringijooksivad ja hulkuvad koerad püütakse kinni ja paigutatakse vastavasse eralduskohta.

Kui koera kaelas oleva registreerimismärgi järgi on võimalik kindlaks teha tema omanik, siis teatatakse viimasele koera kinnipüüdmisest.

Koeraomanikul on õigus oma koera välja lunastada kolme päeva jooksul.

Koera väljalunastamisel on omanik kohustatud tasuma koera hoidmis- ja toidukulud.

§ 4. Ei ilmu omanik eelmises § tähendatud tähtaja jooksul oma koerale järele, siis viimane surmatakse ja omanikult nõutakse sisse koera hoidmis-, toidu- ja surmamiskulud, kuna omanikul ei ole mingit kahjutasu-nõude õigust.

Koerad, kelle kaelas puudub registreerimismärk ja kelle omanikku pole võimalik ka muul teel kindlaks teha, surmatakse 3 päeva möödumisel, arvates koera püüdmisest.

§ 5. Selle sundmääruse eeskirjade rikkumise eest karistatakse Kr. s. ettenähtud korras.

§ 6. Käesolev sundmäärus hakkab maksma 15. päeval pärast avaldamist Riigi Teatajas.

Tartu, 16. mail 1936. Nr. 4374.

Linnapea A. Tõnisson.

Sekretär A. Mägi.

386. Kuressaare linna täiendavad maksumäärad 1936 a.

Kinnitatud Majandusministri 5. mail s. a. ja Siseministri 11. mail s. a.

Alus: Kuressaare linnavolikogu otsus 4. detsembrist 1935, prot. nr. 13 p. 12.

Krundiplaani kinnitamisel linnavalitsuses võtta krundi omanikult plaani kinnitamise maksu 0,1 senti kinnitamiseks esitatud plaani pindala ruutmeetri, kusjuures alla 1000 ruutmeetri pindalaga krundilt see maks on üks (1) kroon ja üle 5000 rm viis (5) krooni.

Linnapea (allkiri).

Sekretär J. Haab.

387. Pärnu linna avalikkude kohtade heakorra sundmäärus.

Vastu võetud Pärnu linnavolikogult 24. aprillil 1936 ja kinnitatud Siseministri 14. mail 1936.

Alus: Linnaseaduse § 108 p. 15.

§ 1. Pärnu linna administratiiv-piirkonnas on alkoholiste jookide joomine keelatud avalikkudel platsidel, tänavatel ja puisteedel, avalikkudes parkides, avalikkudel muru-, mängu- ja spordiväljakutel, turu- ja laadaplatsidel, üldtarvitatavates koridorides ja trepikodades, palvetamise kohtades ja kalmistul ning koosolekutel, arvatud välja kohad, kus maksvate seaduste alusel antud lubadega on võimaldatud alkoholiste jookide müük ja kohal-
tarvitamine.

§ 2. Käesoleva sundmääruse rikkujaid karistatakse Kriminaalseadustiku järgi.

§ 3. Käesolev sundmäärus hakkab maksma 2 nädalat pärast avaldamist Riigi Teatajas.

Pärnus, 18. mail 1936.

Linnapea H. Soo.
Sekretär K. Rumvolt.

388. Sundmäärus koolikohustuslike laste registreerimise kohta Valga linnas.

Valga linnavolikogult vastu võetud 30. aprillil 1936 ja Siseministrilt kinnitatud 19. mail 1936.

Alus: Linnaseaduse § 108 ja Avalikkude algkoolide seaduse § 12.

§ 1. Kõik Valga linna piirides asuvad laste vanemad või hooldajad, kelle lapsed või hooalelused 1. augustiks saavad vanaks 8 aastat, on kohustatud neid registreerima Valga linnakoolivalitsuses hiljemalt 1. augustiks samal aastal, esitades tõendusi lapse vanuse ja rahvuse kohta.

§ 2. Koolikohustuse maksmahakkamisest ja lähemast registreerimisest korrast teatab Valga linnakoolivalitsus iga aasta kahe järgneva kuulutusega kohalikus ajalehes maikuu jooksul.

§ 3. Koolikohustus kestab algkooli 6 klassikursuse lõpetamiseni või mittelõpetamise korral 14 aasta vanuseni.

§ 4. Kui kooliealine laps pärast 1. augusti kooliaasta kestel mujalt Valga linna või Valga linnast mujale elama asub, on lapsevanemad või hooldajad kohustatud sellest teatama 7 päeva jooksul linnakoolivalitsusele.

§ 5. Käesoleva sundmääruse mittetäitmise eest võetakse süüdlased vastutusele Kriminaalseadustiku § 122 põhjal.

§ 6. Käesolev sundmäärus hakkab maksma 2 nädalat pärast avaldamist Riigi Teatajas. Sellest peale kaotab maksvuse Valga linnavolikogult 30. juunil 1932 vastu võetud Sundmäärus koolikohustuslike laste registreerimise kohta Valga linnas, mis avaldatud Riigi Teatajas 58 — 1932.

Valgas, 23. mail 1936.

Linnapea T. Villa.
Sekretär A. Paim.

Põltsamaa linnavolikogult 22. novembril 1935 prot. nr. 6 p. 2 all vastu võetud

389. Põltsamaa linnas asuvate avalikkude matmispaikade maksunormide ülemmäärad 1936, 1937 ja 1938 a. peale.

Alus: Matmispaikade seaduse § 8 ja Siseministri määruse matmispaikade kohata § 35.

Põltsamaa ev.-luteriusu koguduse avalikud matmispaigad Põltsamaa linnas Jõgeva ja Rahu tänavate ning Pika tänava ääres.

A. Platsid omanduseks müügi korral Kr. 3.25 m²

B. Üksikhaud „ „ „ 4.— „

Üksikhaud vaestele maksuta.

Märkus 1. Matmispaikade valitsusele anda õigus müüa matmisplatse ülemmääradest vähema hinnaga.

Märkus 2. Matmisplatside väljaandmisel mitte vahet teha usuühingu liikmete ja mitteliikmete vahel.

Märkus 3. Käesolevad maksunormid on maksvad ainult ühekordseks maksustamiseks.

Linnapea (allkiri).
Sekretär (allkiri).